

Η ΜΕΓΑΛΟΒΔΟΜΑΔΑ ΤΟΥ ΜΟΥΤΣΟΥ.

Στὸ βάθος τοῦ λιμανιοῦ μέσα στὸ ἀραγμένο βρῖκι, κοιτούνταν ξαπλωμένος ὁ Καπετάν-Γιασουμῆς. Στὰ κατωπόδαρά τοῦ κρεβατιοῦ ὄρθιος ὁ μοῦτσος ὁ Θανάσης, στέκουνταν περιμένοντας μὲ προσοχή τὴν κάθε ἐπιθυμία τοῦ ἄρρωστου.

Παραμονὴ τῶν Βαΐων τὸ βρῖκι εἶχε ἀναγκαστεῖ ν' ἀράξει στὸ πρῶτο λιμάνι ποὺ βρέθηκε στὸ δρόμο γιατί τὸ κακὸ ποῦ εἶχε ρίξει στὸ στρῶμα τὸν καπετάνιο βάρυνε ξαφνικά. Κατέβασαν τὴν ἄγκουρα καὶ δέθηκαν μὲ τὰ παλαμάρια δυνατὰ στοὺς χαλκίδες τῆς προκυμιάς.

Στὴν κάμαρα τώρα μέσα, στὴν πρύμη ὁ καπετάνιος ἦταν πεσμένος πότε σ' ἓνα βῆθος ἀξύπνητο, πότε σ' ἓνα ὑπόκωφο ἀγκομαχητό. Πόσο σπάραζε ἡ καρδιά τοῦ μοῦτσου ! Γιὰ ἰδὲς ἐκεῖ οὔτε ἐνοῦς χορταριοῦ δύναμη δὲν εἶχε ὁ ἄνθρωπος. Ἐκεῖ τώρα χάμω ξαπλωμένος, ἀδύναμος, φραγμένος ἀπ' τὴν ἀρρώστια βρίσκουνταν ὁ πελώριος ἐκεῖνος ἀντρακλας, ὁ ὀνομαστός ἀνάμεσα στοὺς καπεταναίους γιὰ τὸ ὄρθιο καὶ δυνατὸ κορμί του μὲ τὸ παρανόμι ὁ «ντοῦρος» ὁ Καπετάν-Γιασουμῆς ὁ Ντοῦρος.

Θλίβουνταν κατάβαθα σ' αὐτὴ τὴ συλλογὴ ὁ Θανάσης γιατί ἀλήθεια τὸν ἀγαποῦσε τὸν ἄρρωστο. Τρία χρόνια τώρα στὰ πέλαγα μαζὺ του (στὰ δεκατέσσερά του χρόνια εἶχε μπεῖ ὁ μοῦτσος στὴ θάλασσα) ποτὲ δὲν τοῦ εἶχε κακοφερθεῖ ὁ καπετάνιος, ἐξὸν τίς φορές ποῦ ἦταν θυμωμένος, μὰ γι' αὐτὸ δὲν τοῦ συνωρίζουνταν ποτές ὁ Θανάσης. Φταίει κανεὶς στὸν κόσμον γιὰ ὅτι κάνει ἀπάνω στὸ θυμὸ του ; "Ὅλο αὐτὸ τὸν καιρὸ, στὰ ταξείδια τοὺς ἀπάνω, στὴν Ὀντέσσα, στὴ Μαρσίλια, στὴ Τζένοβα εἶχαν ἰδεῖ φουρτοῦνες καὶ φουρτοῦνες κι' εἶχαν γλυτώσει ἀπ' τοῦ χάρου τὸ στόμα. Πρῶτα ὁ Θεὸς κι' ὁ "Αἰς-Νικόλας κι' ὕστερα ὁ καπετάνιος. "Ὅταν τὸν ἐβλεπε τὸν Καπετάν-Γιασουμῆ, ὁ μοῦτσος στὸ κοιμάντο, ἀδύνατο ἦταν νὰ νοιώσει τί θὰ πεῖ τρομάρα. Σίγουρος ἦταν πῶς δὲν εἶχε κανένα φόβο. "Αἷ ὡς γίνουνταν καλὰ ὁ ἄρρωστος !

Κάθε πρωτὶ καὶ κάθε βράδυ βγαίνοντας ἔξω στὴ στεριά ὁ Θανάσης ἔφερε μὲ τὸ βαρζὶ τὸ γιατρό στὸ καράβι. "Υστερα καιροφυλακτοῦσε ν' ἀκούσει κανένα θαρρυντικὸ λόγο. "Αδίκαια, βαριά ἦταν ἡ ἀρρώστια. "Ὁ γιατρὸς ἔφευγε καὶ ὁ μοῦτσος ἔτρεχε νὰ κάμει τὰ γιατρικὰ στὸ φαρμακεῖο.

Μεγάλῃ Δευτέρᾳ, Μεγάλῃ Τρίτῃ, καμμιὰ καλλιτέρεψη. Ἀπὸ τὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων ποὺ σύμφωνα μὲ τίς κανόνες τῆς Ἐκκλησίας εἶχε φάει ψάρι ὁ Θανάσης, δὲν εἶχε ἀγγίξει τίποτ' ἄλλο ἐξὸν ἀπὸ λίγες ἐλιές καὶ γαλέττα τοῦ καραβιοῦ. Νήστευε μ' εὐλάβεια καὶ μὲ πόνο γιὰ τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ ποὺ σταυρώνουνταν μὰ καὶ γιὰ τὴν υγεία τοῦ καπετάνιου· τὴ νύχτα λαγοκοιμοῦνταν ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ ἄρρωστου σὰν τὸ σκυλλὶ στὴ θύρα τοῦ ἀφέντη του. Τὸ πρωτὶ ὄρθιος πάλι νὰ περιμένει. Κάποτε ὅταν τὸ βογγητὸ τοῦ καπετάνιου δυνάμωνε ἔτρεχε ὁ μοῦτσος νὰ σταθεῖ μπρὸς στὴν ἀσημένια εἰκόνα τοῦ "Αἱ-Νικόλα. Παρακαλοῦσε ἀπὸ τὸ βάθος τῆς καρδιάς. "Ὡς ἔκανε πάλι τὸ θάμα του ὁ "Αγιος. Εἶχε δεῖ ὡς τώρα μὲ τὰ μάτια του ὁ Θανάσης τὰ θάματα τοῦ Προστάτη τῶν ναυτῶν. Δυὸ φορές. Ναὶ δυὸ ποῦ τίς ἀνιστοροῦσε ἀνατριχιάζοντας μὲ τὴ θύμησή τους μονάχα. "Ὀλότελα εἶχαν ἀπελπιστεῖ γιὰ σωτηρίᾳ μέσα στίς φορτοῦνες ποῦ τίς σήκωνε θεριά ὁ σιρόκος. Πῶς θὰ γλύτωναν τότε ἂν δὲν ἐρχοῦνταν ὁ ἴδιος ὁ "Αγιος νὰ τοὺς βοηθήσει ;

Τὸ εἶχε δὰ τότε βροντολαλήσει ὁ Καπετάν-Γιασουμῆς πῶς ἀπὸ θᾶμα μονάχα εἶχαν γλυτώσει, ἀκούς ; ἀπὸ θᾶμα.

Μεγάλῃ Πέμπτῃ πρωτὶ γυρνώντας ὁ Θανάσης ἀπὸ τὴν ἐκκλησίᾳ ὅπου εἶχε πάει νὰ μεταλάβει ἀπάντησε στὴν κουβέρτα τὸ γιατρό. Μιλοῦσε μὲ τὸ λωστρόμο· ὁ μοῦτσος στάθηκε ἀπὸ μακριὰ καὶ περίμενε. Κανένα καλὸ δὲν τοῦλεγε ἐκεῖνῃ ἡ ὁμιλία. "Οταν ἔφυγε ὁ γιατρός πλησίασε μὲ σεβασμὸ τὸν ἄλλο.

— Πῶς τὰ πάει ὁ καπετάνιος ; ρώτησε σιγὰ σιγὰ.

— Τὸν ἀποφάσισε ὁ γιατρός ἀπάντησε μὲ λύπη ὁ λωστρόμος.

'Αστροπελέκι νόμισε πῶς ἔπεσε στὸ κεφάλι του ὁ Θανάσης. Τραβίχτηκε, γύρισε κατὰ τὴ θάλασσα καὶ σκούπισε μὲ τὴν ἄκρια τοῦ μανικιοῦ ἓνα δάκρυο.

Κατέβηκε. 'Ο καπετάνιος ἦταν πεσμένος σὲ λήθαργο. Τὸ πρόσωπό του κατακίτρινο μὲ τὰ γένια ἄνω κάτω ἔδειχνε σημάδια φοβερῆς ἀγωνίας. 'Ο μοῦτσος τὸν κύτταζε μὲ λύπη, μὰ καὶ μὲ παρᾶξενο αἰσθημα περιέργειας. Συλλογίζονταν. Νὰ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ὁ ξαπλωμένος, ὁ ἄρρωστος ἦταν ἀποφασισμένος ἀπὸ τὸ γιατρό. "Υστερα ἀπὸ κάμποσες ὥρες θάταν πεθαμμένος. Τελειωμένα πιά ὄλα. "Ενας δυνατὸς φόβος συνεπῆρε τὴ ψυχὴ τοῦ Θανάση. Μόνος ἐκεῖ μ' ἓναν πού πέθενε. Τρομάρα ! 'Εδῶ κοντὰ τώρα ὁ Χάρος θὰ τριγυροῦσε ἀφέντης καὶ σουλτᾶνος χωρὶς κανέναν νὰ μπορεῖ νὰ τὸν ἀντιπολεμήσει. Κι' ὅμως ὁ μοῦτσος ἔπρεπε νὰ μείνει. Συγκέντρωσε ὅλες τὶς δυνάμεις του καὶ στάθηκε στὰ πόδια τοῦ κρεβατιοῦ. Ξανακύτταξε τὸ πρόσωπο τοῦ ἄρρωστου, κατόπι πλάνησε τὸ μάτι ἀπάνω στὸν τοῖχο. 'Εκεῖ κρέμουνταν οἱ φωτογραφίες τῆς γυναίκας καὶ τῶν παιδιῶν τοῦ καπετάνιου κι' ἓνα τρομπόνι.

'Ο Θανάσης ἔπεσε πάλι σὲ συλλογές. "Αἷαφνα κάτι σὰν ἀστραπὴ τοῦ φώτισε τὸ νοῦ. Χτύπησε τὸ μέτωπο δυνατὰ κι' ἀναπήδησε. Πῶς δὲν τὸ εἶχε συλλογιστεῖ ὡς τότε ! Τί δουλιὰ εἶχε μὲ τοὺς ἄρρωστους ὁ "Αἱς-Νικόλας ; Μὲ τίς φουρτοῦνες αὐτὸς εἶχε νὰ πάρει καὶ νὰ δώσει, μὲ τὰ καράβια τὰ ταξειδεύαμενα. Μεγάλῃ του ἡ χάρη, τοῦ ἁγίου, πολὺ μεγάλη, μὰ τώρα ὁ μοῦτσος ἔπρεπε νὰ τάξει καὶ στὴν Παναγίᾳ. Σταυροκοπήθηκε ὁ Θανάσης κι' ἔταξε μιὰ μεγάλη λαμπάδα στὴ Βαγγελίστρα τῆς Τήνος κι' ἄλλη μιὰ στὴ Φανερωμένη τῆς Πέραμος.

Νύχτωσε. 'Απ' ἔξω ἀκούονταν οἱ καμπάνες γιὰ τὰ Δώδεκα Εὐαγγέλια. Πόσο εἶχε ἀποθυμήσει ὁ μοῦτσος νὰ πάει στὴν ἐκκλησίᾳ ! ν' ἀκούσει τὰ τροπάρια καὶ τίς ψαλμοδιές, νὰ ἰδεῖ νὰ γυρίζουν τὸ Σταυρωμένο μὲ τὰ τρία κίτρινα κεριά, στίς ἄκριες τοῦ σταυροῦ, ν' ἀκροαστεῖ τὸ «Σήμερον κρεμάται». Τίποτα, οὔτε Νυμφίο εἶχε ἀξιώθει νὰ προσκυνήσει οὔτε Σταύρωση. Κι' ὅμως ἄς γίνονταν ὅτι ἠθέλε, ὁ καπετάνιος ἄς ἔγιναι μονάχα. Σὲ κάμποση ὥρα ὁ Θανάσης ἔπεσε καὶ λαγοκοιμήθηκε χάμω στὸ στρώμα. "Οταν ὕστερα ἀπὸ τρομερὴ νύχτα ὕπνου κομμένου, γεμάτου ὄνειρα ξύπνησε, χάραζε ἡ Μεγάλῃ Παρασκευή. Πετάχτηκε στὴν κουβέρτα καὶ τράβηξε στὸ πρῦμό κατάρτι τὴ σημαία μετ'ἄστρα.

Μεγάλῃ Παρασκευῇ. Κάποτε κάποτε ἀνεβαίνοντας ὁ μοῦτσος στὸ κατὰ-στρωμα, ἔβλεπε τὸν κόσμο κυριακοφορεμένο νὰ πηγαίνει νὰ προσκυνήσει. "Αντρες, γυναῖκες, παιδιά ὅλοι πήγαιναν. Μιὰ στιγμὴ ἀφίνοντας ὕστερα ἀπὸ πολλὰ παρακάλια, κάποιοι ἄλλο ναῦται στὸ πλευρὸ τοῦ ἄρρωστου βγήκε

κι' ὁ ἴδιος ἔξω νὰ προσκυνήσει. Περπάτησε ὅλες τὶς ἐκκλησίες, ἀσπάστηκε, πῆρε λουλούδια καὶ γύρισε. Μόλις κατέβηκε στὴν κάμαρα, πῆγε καὶ τ' ἀκούμπισε ἀπάνω στὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου πλάϊ στὰ βάγια ποὺ εἶχε βαλμένα τὴν ἄλλη Κυριακὴ.

Ὁ καπετάνιος σίμωνε τώρα πιά στὴν τελευταία ἀγωνία· ὁ γιατρὸς εἶχε πεῖ πῶς ἔρχονταν τελευταία φορὰ γιατί ὁ ἄρρωστος θὰ βαστοῦσε μόλις ἕως τὴν νύχτα. Ὁ μοῦτσος ἀπελπισμένος στάθηκε πάλι στὰ κατωπόδαρα τοῦ κρεβατιοῦ. Ἀ! ἡ Παναγία ἀρνιόυνταν τὸ θᾶμα τῆς. Θὰ ὀρφανεύουνταν τὸ βρέχι. Μὲ τί λοιπὸν καρδιά τώρα πιά θὰ μπορούσαν νὰ ξαναγυρίσουν στὸ λιμάνι τους, μὲ δίχως καπετάνιο! Τὰ δάκρυα τοῦ Θανάση ἔτρεχαν ἀπαρηγόρητα. Ὅλη τὴ μέρα δὲν κούνησε ἀπὸ τὸν τόπο του μὲ τὴ μαυρίλα στὴν ψυχὴ. Στὸ πρόσωπο τοῦ ἄρρωστου ἄρχιζε νὰ ζωγραφίζεται πιά ὁ θάνατος. Ὁ μοῦτσος ἔκανε σίδερο τὴν καρδιά γιὰ νὰ μπορέσει νὰ σταθεῖ ἐκεῖ καὶ νὰ μὴ φύγει συνεπαρμένος ἀπ' τὴν τρομάρα. Ὁ λοστρόμος εἶχε βγεῖ ἔξω νὰ φέρει κανέναν παπᾶ γιὰ τὴν ὑστερὴν κοινωνία. Ποῦ ἦταν οἱ ἄλλοι ναῦτες; Ποιὸς ξέρει σὲ ποιὸ καπελιὸ θὰ μεθοῦσαν. Δὲν τὸν λυποῦνταν, δὲν τὸν λυποῦνταν τὸν καπετάνιο. Ἡ ψυχὴ τοῦ Θανάση ἐπαναστατοῦσε ἀπάνω σ' αὐτὴ τὴ συλλογὴ.

— Ναμικιόρηδες, ναμικιόρηδες μουρμούρισε.

Ἡ ὥρα περνοῦσε θλιβερὴ καὶ μαύρη.

Γονάτισε τότες ὁ Θανάσης καὶ καθὼς τὸν εἶχε δασκαλέψει ἡ μάννα του ἔκαμε χαλάλι ὅλους τοὺς κόπους καὶ τὶς περιποιήσεις ποὺ εἶχε δώσει ὡς τὴ στιγμή ἐκείνῃ στὸν ἄρρωστο.

Χαλάλι του τοῦ καπετάνιου. Ὑστερα μουρμούρισε σιγὰ-σιγὰ σὰν νὰ ξαγορεύουνταν στὸν ξεμολόγο πῶς καὶ διπλοὺς καὶ τριδιπλοὺς κόπους ἦταν ἔτοιμος νὰ κάμει χωρὶς παράπονο, χωρὶς βαριά καρδιά γιὰ τὸ χατήρι τοῦ ἐτοιμοθάνατου. Χαλάλι του ὅλα χαλάλι του τοῦ καπετάνιου. Δὲν ἤθελε ὁ μοῦτσος, νὰ πεθάνει ὁ ἄρρωστος μὲ βαρεμένη ψυχὴ ἀπὸ ὑποχρέωσεις, ὅλα ὅλα χαλάλι του σὰν τὸ γάλα τῆς μάννας.

Ὁ Θανάσης σηκώθηκε καὶ πῆγε νὰ ξανασταθεῖ ὀρθίος πάλι στὰ κατωπόδαρα τοῦ κρεβατιοῦ.

Δάγγ... δούγγ... Ἦχοῦνε πάλι οἱ καμπάνες λυπητερὰ καὶ πένθιμα. Τί εἶνε; Ὁ μοῦτσος μ' ἓνα πήδημα βρέθηκε στὴν κουβέρτα. Ἦταν ἡ ὥρα ποὺ γυρνοῦσαν τὸν Ἐπιτάφιο. Ὁλόκληρη ἡ μικρὴ προκυμαία ἦταν καταφώτιστη. Στοὺς τοίχους, στὶς πόρτες τῶν σπιτιῶν ἔκαιαν μικρὰ φαναράκια. Στ' ἀνοιχτά παράθυρα ὅπου συμμαζεμένοι ἄνθρωποι περιμέναν νὰ ἰδοῦνε, κάπνιζαν ἀσημένια θυμιατήρια ξεχύνοντας εὐωδίες μοσχολίβανου. Φωτοχυσία σ' ὀλόκληρο τὸ λιμανάκι. Ὅλα τ' ἀραγμένα καράβια, τὰ καΐκια ἀστραφταν ἀπ' τὰ κρεμασμένα φῶτα, παντοῦ εἶχαν σ' ἄλμπορα, στίς σταύρωσες, ὡς τὴν ἄκρια ἀκόμα τοῦ μπαστουνιοῦ. Δίπλωσε τότες ὁ πόνος τοῦ Θανάση. Τὸ βρέχι μόνο τὸ δικό τους ἦταν σκοτεινὸ καὶ μαῖο. Αὐτὸ εἶχε μονάχα τὸ θάνατο μέσα του.

Ἀκούουνταν τώρα καὶ πιστολιές ἀπὸ πέρα. Θὰ εἶχε ἀρχίσει τὸ γύρισμα. Τί δὲ θάδινε ὁ Θανάσης ἂν μπορούσε ν' ἀκολουθήσει τὴ συνοδεία! Ἀφ' ὅτου εἶχε φύγει ἀπ' τὸ χωριὸ του τρία χρόνια τώρα Μεγαλοβδομάδα στὸ πέλαγο. Στάθηκε καὶ περιμένε. Ἡ παράταξη φαίνονταν πιά. Ἐρχονταν μακρὰ ἀπὸ κεῖ ποῦ ἄρχιζε ἡ προκυμαία. Μπάμι... μποῦμ βροντοῦσαν οἱ τουφεκιές. Οἱ κόκκινες λάμψεις τῶν βεγγαλικῶν αἱμάτωναν τὴ θάλασσα.

"Ολα ξεχάστηκαν τότε στο μυαλό του μούτσου. Μια μοναχή επιθυμία βασίλευε μέσα του. "Ας είχε κι' αυτός κανένα πιστόλι. "Αξαφνα θυμήθηκε. Πετάχθηκε κάτω πηδώντας τις σκάλες. Τεντώθηκε και ξεκρέμασε απάνω από τὸ κεφάλι τοῦ ἄρρωστου τὸ τρομπόνι. Ὁ Καπετάν Γ'ιασεμῆς τὸ εἶχε πάντα γεμάτο. Μὲ ἄλλα δύο πηδήματα ὁ Θανάσης ξαναβρέθηκε στὴν κουβέρτα.

Νά τώρα ἡ συνοδεία πλησίαζε. Στὴ μέση ὁ σταυρός, ἀπ' τὶς δυὸ μεριεὶς τὰ ξεφτέρια, πίσω τὰ φανάρια, κατόπι οἱ ψαλτάδες κι' οἱ καλανάρχοι. Πιὸ πίσω ξεχώριζε τὸ κορδόνι, ἓνας πλατὺς κύκλος ἀπὸ τὰ παλληκάρια τῆς χώρας χεροπιασμένα γιὰ νὰ βαστοῦνε ἀνοιχτὸ τὸν τόπο. Ὁ μούτσος κύτταξε μὲ λαχτάρια στὴ μέση τοῦ κορδονιοῦ. Ἐκεῖ περπατοῦσαν οἱ παπάδες, ὁ Δεσπότης μὲ τὴν πιὸ πολυτίμη στολή του καὶ τὴν πατερίτσα στὰ χέρια, ὕστερα ἔρχονταν ὁ ἴδιος ὁ Ἐπιτάφιος βαστηγμένος ἀπὸ τέσσαρες ἄλλους παπάδες, ἀκολουθοῦσαν οἱ τσορμπατζήδες, ἡ δημογεροντία κι' οἱ ἄλλοι σημαντικοί. Τριγύρω στὸ κορδόνι καὶ πίσωθε σωριάζουνταν ἀμέτρητο πλῆθος ξεσκουφωτο κρατῶντας ἀναμμένες λαμπάδες.

Ὁ Θανάσης συνεπαρμένος σταυροκοποῦνταν χαμηλώνοντας τὸ κεφάλι. Μόσκιζε τώρα πιά ἓνας ἀέρας ὁλόκληρος ἀπ' τὰ ροδόφυλλα, τοὺς νεραντζανθοὺς, τὰ λουλούδια τῶν λεμονιῶν καὶ τῶν πορτοκαλιῶν ποὺ ἀπ' τὰ παράθυρα ἔρραιναν τὸν πεθαμμένο Χριστό, εὐώδιαζε ὅλος ὁ κόσμος ἀπὸ τὰ ροδόσταμα, τοὺς μόσκους καὶ τὶς μυρωδιὲς ποὺ τὸν ράντιζαν. Νά ἔφτασε τώρα ὁ ἐπιτάφιος μπρὸς στὸ βρῖκι. Ὁ μούτσος σταυροκοπήθηκε πάλι καὶ κράτησε μὲ δυνατὸ καρδιοχτύπι γερά τὸ τρομπόνι στὰ χέρια. Τράβηξε τὸν πετεινὸ γυρνώντας μὲ τέχνη γιὰ νὰ πάρει ἀέρα τὸ ἄρμα καὶ νὰ μὴν τοῦ κόψει τὰ χέρια. Ἐνα μπουμ βροντερὸ ἔκοψε τὴν ἡσυχία τοῦ караβιοῦ. Μερικοὶ ἀπ' τὴν παρατάξη γύρισαν νὰ κυττάζουν κατὰ τὸ μέρος τῆς πιστολιᾶς. Εὐχαριστήθηκε ἡ ψυχὴ τοῦ μούτσου. Εἶχε χαρεῖ Ἐπιτάφιο. Κατέβηκε καὶ ξανακρέμασε τὸ τρομπόνι.

Σὲ κομμάτι ἦρθε ὁ λοστρόμος μ' ἓναν παπᾶ γιὰ τὴν ὕστερην Κοινωνία. Ὁ Θανάσης χαμήλωσε τὸ κεφάλι στὸ πέρασμά της κι' ὕστερα παρατήρησε τὰ χέρια τοῦ λοστρόμου. Δόξα στὸ Θεὸ εἶχε μπορέσει νὰ πάρει κερί τοῦ Ἐπιταφίου.

Ἡ Μετάληψη γίνθηκε κι' ὁ παπᾶς ἔφυγε μὲ τὴ βάρκα. Κατὰ τὸ μεσονύχτι ὁ Καπετάν-Γιασουμῆς ἄφισε τὴν τελευταία πνοή.

Σαββατόβραδο νύχτα γύρισε ὁ μούτσος ἀπὸ τὸ νεκροταφεῖο. Ἦταν τσακισμένος ἀπὸ τὸ κλάμα καὶ τὴν κούραση. Παρηγοριά μονάχη του εἶχαν σταθεῖ τὰ λόγια τοῦ λοστρόμου.

Καλὸς ἄνθρωπος ἦταν ὁ καπετάνιος, γι' αὐτό, κι' ὁ Χριστὸς τὸν πῆρε μαζὺ του στὸ θάνατο.

Ἀφανισμένος ὁ Θανάσης ξαπλώθηκε καὶ βυθίστηκε σ' ἓναν ὕπνο βαρὺ σὰν τὸ μολύβι. Ὅταν ξύπνησε τοῦ φάνηκε πῶς ἔρχονταν ἀπὸ ἄλλο κόσμος. Παρατήρησε τὸ ρολοῖ. Σὲ δυὸ ὥρες θὰ μᾶσημέριαζε. Μπάμ, μπουμ ἀκούονταν ἔξω οἱ πιστολιὲς ἀπ' ὅλα τὰ μέρη. Συλλογίστηκε γιὰ νὰ θυμηθεῖ. "Ω ! "Ω ! Πάσχα ἦταν, Μεγάλο Πάσχα ! Μιά χαρὰ ἀτέλειωτη τοῦ γέμισε τὰ στήθεια. Πετάχθηκε στὴν κουβέρτα νὰ ἰδεῖ τί γίνονταν ἔξω. Παρατήρησε κατὰ τὴν προκυμαία. "Αξαφνα τὸ μάτι του ἔπεσε ἀπάνω στὸ ἄλμυρο. Θεὲ

Μεγαλοδύναμε ! Πάσχα μεσημέριαζε και τὸ βρῖκι δὲν ἦταν ἀκόμα ἀνεστημένο. Ἡ σημαία κρέμουνταν ἀκόμα μετζάστρα.

— Χριστέ συχώρεσέ με μουρμούρισε ὁ Θανάσης κι' ἄρπαξε τὸ σκοινί. Τὸ τράβηξε και τὴν ἀνέβασε ὡς τὴν ἄκρα τοῦ καταρτιοῦ. Ἐκείνη κυμάτισε χαρούμενη στὸ ἀεράκι. Ἐπειτα ὁ Θανάσης κατέβηκε και πῆρε πάλι τὸ τρομπόνι. Τὸ γέμισε, τὸ ξαναγέμισε. Μπάμ-μπούμ Χριστὸς ἀνέστη ἀδέρφια.

Ὅταν ἡ καρδιά του χόρτασε ἀπὸ πιστολιές, ἄνοιξε ὁ μοῦτσος τὴν κασέλα και ντύθηκε ὁλοκαίνουριος, ετοίμασε τὸ βαρζὶ και βγήκε ἔξω νὰ πασκίσει αὐτὸ κόκκινο και ὕστερα νὰ πῖει στὴ Δεύτερη Ἀνάσταση ὅπου ὁ νέος διάκος ἔταξε παντοῦ, πῶς ἀφοῦ θάπινε δύο παλιὰ κρασιά θάλεγε ἓνα Εὐαγγέλιο με τέτοια γλύκα και μελωδία ποῦ δὲν εἶχε ποτὲ ἀκουστεῖ ὡς τὰ τότε.

ΧΑΝΙΑ.

ΑΝΤ. ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ

NOCTES ALEXANDRINÆ.

Δ'.

ΠΟΥ ΔΕ ΘΑ ΕΚΔΟΘΗ ΒΙΒΛΙΟΥ, ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Ἄμα τοῦ εἶπα τ' ὄνομά μου, σάν νὰ ἠλεκτρίσθηκε. Ὁ γέρω-ἀσκητὴς ἔχωσε τὰ μακρὰ και κοκκαλιάρικα τὰ δάχτυλά του μέσα στὴ μεγάλη ἄσπρη γενειάδα του, και κάρφωσε τὸ βλέμμα του, βλέμμα βαθὺ και ἐρευνητικὸ, σκιασμένο κάτω ἀπὸ φρύδια ἄσπρα φουντωτά, σ' ἓνα σημεῖο μακρυνό, ποῦ χάνονταν σὲ χρόνια περασμένα, σ' ἀναμνήσεις παλαιές. Ἐξω ὁ βορῆς ἀγρίευε ἀπαίσια τὰ τσάμια και ἡ λεῦκες κ' οἱ πλατάνοι σφύριζαν δαιμονικά, κι' ὁ ποταμὸς κατακυλῶσε με ὀρμὴ τὰ ὠργισμένα τὰ νερά του, σάν νὰ βιάζονταν νὰ φθάσῃ κάπου, σάν νὰ τὸν κυνῆγας στρατὸς ἐξωτικῶν. Σταλαματιές παχὲς βαριές χτυποῦσαν τοῦ κελλιοῦ μας τὸ πορτί: νὰ τὸ βιάσουν θέλανε νὰ πνίξουν τὴ ζωὴ ποῦ κρυβε πίσω του, ἢ φεύγοντας τῶν ὠργισμένων τῶν στοιχείων τὴν ὀρμὴ ζητοῦσαν καταφύγιο, και τὸ χτυποῦσαν ἔτσι ἀνυπόμονα ;

Εὐτυχισμένος ὅπου πρόφθασα νὰ εὔρω καταφύγιο και στέγη ἀπὸ τὴ μανία κείνη τοῦ βουνοῦ ποῦ πλάνο με εἶχε στείλει δίγνα ἀχώρταγη περγαμῶν και παλιμνήστων, ὅπου γιὰ τὰ περασμένα ὠμιλοῦσαν και γιὰ ζωές ποῦ χάθηκαν σὲ βάθεια χρόνων μουχλιασμένων, κῦτταξα μ' εὐλάβεια και ἔκστασι τὸ ζωντανὸ τὸ σκέλεθρο τοῦ ἀσκητῆ και τὰ βαθειὰ τὰ μάτια του ποῦ μιὰ χαμῖλωνα στὴ χόβολη τοῦ μαγκαλιοῦ ὅπου μᾶς ξέσταινε, και μιὰ ἐπρόσεχαν εἰς τὴν ἀνεμοζάλη ποῦ ἐλύσσαζε τριγύρω μας.

— Γιὰ πές μου τῶνομά σου.

Τῶπα.

— Σάν νὰ τᾶκουσα τῶνομα αὐτό, μὰ πότε, πῶς και ἀπὸ ποιόν, ... δὲν τὸ θυμᾶμαι... Αἶ, παιδάκι μου !... γεράματα ! Ξέρεις πόσοι περνοῦν ἀπὸ κοντά μου, πόσους εἶδανε τὰ μάτια μου ! Ποῦ νὰ θυμᾶμαι τόσα ἐκεῖ ὀνόματα !